

Forfatter: Knudsen, Jakob

Titel: Udrag fra Afklaring (Danske Klassikere)

Citation: Knudsen, Jakob: "Gjæring Afklaring", i Knudsen, Jakob: *Gjæring Afklaring*, udg. af Poul Zerlang , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, i samarbejde med Nyt Dansk Litteraturselskab, cop. 1988, s. 240. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-knudsenj01val-shoot-idm140346604628528/facsimile.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Gjæring Afklaring

andet en hel Del Talemaader og Sentenser, som de lærer udenad og snakker og sludrer efter, – og naar de gjør det, saa er de fuldkommen, og saa gi'er de Fanden i baade Naturlighed og hele Resten»

»Ja – men, kjære Hr. Proprietær – hm – sssj – det er jo den næsten uundgaaelige Fare, som truer en hvilkensomhelst Retning, at Flertallet af dens Tilhængere tidlig og silde gaar og udraaber dens Program i Stedet for at udføre det, leve derefter. Men det er jo dog en Omstændighed, som ikke gjør Programmet mindre sandt og værdifuldt»

»Hvorfor skal vi ha'e de Programmer og de Retninger? jeg synes ingen Ting der er mig saa hæslig!»

Hellum dukkede, lo og hvilede: »Retninger – de er jo dog nødvendige, Hr. Proprietær. Og særlig i vor Tid er de fuldkommen uundgaaelige; – fremmer man ikke den bedste Retning, ja, saa faar blot en anden men ringere Retning Magten.»

»Det kan s'gu godt vær'! Men Du kommer nu til at sig' mig, hvorfor det er nødvendig med de Retninger alligevel.»

»Fordi – at – ah – saasart man overhovedet gaar, saa maa man nødvendig gaa i en Retning, ellers staar man stille, det vil, uden Billedet, sige: man daer.»

»Jeg synes da æt, jeg gaar i nogen Retning»

»Proprietæren er jo ogsaa en meget stille Mand. Men selvfølgelig gaar De i en Retning. Alt det, Proprietæren lever i, har jo engang været en meget udpræget og omstødt Retning.»

»Hvad mener De? – hvad er det, jeg lever i?»

Hellum lo: »Ja – sssj – Proprietæren er jo vist f. Eks. baade en kristelig og en dansk Mand.»

»Jeg vil'd' da godt vær'et. – Kristelig – naa ja – – Men dansk – det er sgu da ingen Retning.» –

»Jo, undskyld – Dæsk har i sin Tid, maaske under megen Kamp, skilt sig ud som en særlig national og sproglig Retning fra den store gotiske Stamme – og endnu saa sent som i 1848 og 1864 er Striden bleven meget bitter mellem den danske og den tyske Retning af denne Stamme.»

»Nej, nej! – Nej, det er s'gu noget and't. Nej, det er æt Retninger. For det er jo Naturen selv. Det er æt –»

»Jamen en Retning kan jo saa udmærket godt være naturlig. Og en gammel Retning synes ofte helt Natur.»

Karl sad og skammede sig over sig selv. Thi skjønt han sletingen